

НАРОД

»Народ« излази свакога дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

ПОСЛЕ ДВА МЕСЕЦА

НЕМАЧКА ОФАНЗИВА НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ

Данас је равно два месеца како је почела немачка офанзива на западном фронту. Са каквом је жестином, коликим ефективима и материјалом, отпочета била, она је, према очекивању Немаца, требала донети добре резултате, који би се са више успеха од стране Немаца могли експлоатисати. Предузимање ове офанзиве било је припремано дуго; ништа, у погледу на војну кас и на политичку њену страну, није било пропуштено. Ситуација на источном фронту и у Румунији потпуно искоришћена, а разним интригама и обскурним понудама за мир покушало се утицати на зване и незване широм целога света, да би се разјединила и снага и пажња противника.

Први ударци били су намењени енглеским армијама, које су биле на најкраћем путу за Ламанш. Ударци су имали за последицу незнатно повлачење енглеских трупа на фронту од 60 километара где се нападало са 70 дивизија. Али у исто време, тада се десио и један од најзначајнијих догађаја у овој рату: изведено је јединство команде код Савезника, наименован је за генералисима на западном фронту генерал Фош.

После малог застоја долази други ударац у циљу да изврши раздвајање француских и енглеских трупа. Међутим, овај други поку-

шај имао је сасвим противно дејство, њиме је, може се рећи, извршено још јаче спајање савезничких трупа. Овом другом делу офанзиве следовао је дужи застој као последица неуспелих покушаја, који су самим тим, поред огромних губитака, унели доста пометње и дезорганизације у немачке редове.

Трећи период офанзиве имао је за циљ Амијен, као раскрсницу путева, да би се заузеле његовим околним рокирање, као и снабдевање савезничких армија. Овог дела офанзиве била је позорница слив река Соме и Авр.

Теренски успеси, икупљени огромним жртвама, донео је Немачкој само први период офанзиве, који је завршен после двадесет и два дана борбе. Од тих дана почиње кочење немачких покрета, који постају чисти покушаји, али не по употребљеним ефективима, но само по својој неуспеху.

Трећи период офанзиве, немајући ничега значајног за резултат, постепено малаксава и своди се на локалне борбе и мање акције. Последњи коминики утврђују то стање локалних борби на западном фронту у којима Савезници врше омања заробљавања и побољшања својих садањих положаја.

Садањи застој, према мишљењу војних ауторитета, има два узрока.

Први је, што се Немци, јако дезорганизовани услед њихових последњих напада, морају забавити подуже око довођења у ред својих ефективних и вршити концентрацију снага за будуће нападе, које мисле да предузму, и други, што је непријатељ артиљеријском ватром био тако ужасно и успешно тучен, да је био готово парализован.

Четврти напад, према томе, има се очеки-

вати у моменту згодном по непријатеља. Где се тај напад извршити, наравно, да не можемо са сигурношћу рећи. Али према изјави енглеског генерала Шмита, верује се, да ће овог пута бити циљ Кале и Денкерк. По себи се разуме, да се циљу може поћи разним правцима, али, да су се Савезници постарали, да се до тог циља не дође, у то можемо потпуно веровати.

ја зато заслужује захвалност и дивљење од стране народа.

»Тајмс« каже, да немачки коминики о препаду на Остенди исто је тако лажан, као и онај који је објављен после енглеског успеха у Зебрицу. »У осталом — додаје лист — можемо да кажемо Немцима, да ништа није за Савезнике безначајно, чиме се иде на то, да се уништи немачка сумаренска кампања. И операције у Зебрицу и Остенди много су допринеле да се ограничи ова кампања. Најбољи доказ, колико смо штете нанели непријатељу јесте, што је непријатељ био принуђен, да извести своје сумарене, који су се налазили на пучини, да при повраћку иду у Хелголандски залив.

Ово је наравно незгодно и више ризично за непри-

јатеља, а за нас представља мању опасност за нашу трговачку флоту.

НА ИВИЦИ ПРОПАСТИ

Цирих. — Коментаришући нови споразум између Аустро-Угарске и Немачке, »Дејли Кроникл« пише: »Немци и Мађари могу одржати своју превласт над словенском већином само ако обезбеде свој положај помоћу са стране. Немачка царевина је за њих једини могући ослонац. Аустриски Немци и Мађари не могу желети независну Аустро-Угарску. Њихова политика тражи, да она буде зависна од Немачке. С друге стране Словени у Аустрији траже своју независност. Оваква ситуација води у попор Хабзбуршку династију.

Заробљени и интернирани

Крф 5. маја. — Резервни поручник Топаловић, др. права који је као тешки рањеник сада замењен, пошто је провео 3 године у аустриском ропству, држао је у крфском позоришту предавање: како се Аустријанци односе према нашим заробљеницима. Нарочито наглашује да не треба имати више никаквих илузија о протекцији заробљеника и интернираних грађана по прописима међународног права, који су сада постали само мртво слово. Заробљеници могу рачунати само на храну коју добијају с поља. Туберкулоза потпуно сатира. Заробљенички логори прави су расадници туберкулозе. Сем Срба констатовано је да је 10.000 Италијана заражено туберкулозом. Заробљеници се употребљавају на фронту у зони ватре где су приморани да раде као стока док не дође час да издишу под ударцима.

Изјаве Топаловићеве, који је донео само ис-

тините и неоспорне чињенице, показују, да је аустриски менталитет доспео до такве страшне суровости каква се не може замислити код људских створења. Њихова суровост намеће целој свету дужност казне ако осећај солидарности између људи не би морао за увек престати.

(Пресбирро).

Крф 6. маја. — За потврду тврђења да су српски заробљени војници употребљавани у зонама ватре дознајемо да су недавно прошла кроз Беч три воза заробљеника, који су упућени у Месопотамију и Малу Азију. Сви заробљеници изгледали су веома изнурени.

(Пресбирро).

ПРЕПАД НА ОСТЕНДЕ

Лондон. — Лондонска штампа с правом је задовољна резултатима новог поморског препада на Остенде.

»Дејли Мел« пише, да препад доказује да Нелсонов дух и данас живи у модерној енглеској морнарици, ко-

и нису дозволили непријатељу, да до циља дође.

Париз. — Операције у току прошле недеље сачувале су изглед локалних борби, и припрема. Назначено је још раније да би најбоље решење било за Немачку, да је брзо тражила решавајућу битку. Али застој немачке офанзиве има дубљих разлога а најважнији је то, што још постоји неспоразум између Немачке и Аустрије о програму акције.

Лондон. — Француска Врховна команда употребљава авијатику с обзиром на тактику и стратегију, као што чини и са својом артиљеријом.

Још се није знала улога коју је играла авијатика у страшном немачком налету из марта ове године. Али то су били авијатичари, који су снасили ситуацију,

и нису дозволили непријатељу, да до циља дође.

Анри Вуд, дописник листова код француске војске изјављује, да је 9 марта у једно време било очевидно, да једино неки нарочити преокрет, може да промени ситуацију и задржи Немце, јер Французи нису могли да стигну на време и зауставе наступање њихово. Тренутак је био врло критичан. Јављено је о томе генералисиму Петену. Друго обавештење било је, да су Немци концентрисали у Аму велике масе, да продуже свој напад на Париз. Генералисим Петен окренуо се тада своје шеф штаба и наредио: све авропланске ескадриле с француског фронта, без обзира да ли су ескадриле за борбу или бомбардовање имају се одмах упутити ка Аму и бомбама и митраљезима

ЗАПАДНИ ФРОНТ

ФЕЛТОН

Дим. Ц. Ђ.

ПУТ СОЛУН - МАРСЕЉ - ВИШИ

— Намена српским оболелим ратницима —

Није лако потегнути тако дуг и заморан пут, као што је овај, преко Италије, из Солуна за Марсељ. То много теже пада оним српским оболелим ратницима, који су упућени у Француску на лечење, а који никад нису прошли овим путем. Ради њих, ево, пружам једног практичног путовођу, који ће им бити од велике помоћи, — који ће их повести са прве тачке на италијанском земљишту, од Галипоља па ће их водити кроз целу леу Италију и кроз дивну Француску равнину, све до Марсеља, а одатле је после лако продржити пут даље, било за

Африку било ма за коју бању у Француској. На томе дугом и заморном путу, тај путовођа биће им од користи не само зато што ће им успут казивати, шта и где треба да чине по самој својој дужности, као војна лица, за која су одређени нарочити прописи, већ, у исто време, скретаће им пажњу и на друге околности, од практичне вредности, јер ће им казивати где се може прекинути пут ради оомора од дугог путовања и неспавања, где се може шта видети у путу, онако узгред, и тиме задовољити путничка радозналост, — а да се тиме не крњи брзина у путовању...

Ко, дакле, путује за Француску сувим, преко Италије, тај обично прелази преко Галипоља. У овој месту путнике дочекује наш делегат г. Миљивоје Предић, који чини велике услуге нашим путницима.

Благодарећи њему, сви наши путници, који морају у Галипољу остати неко време, бивају смештени и по приватним становима, плаћајући преноћишта умереном ценом. Благодарећи његовој заузимљивости, талијанске власти су прописале за рестаратере солиднију цену за јела и пића. Благодарећи њему, врло брзо се свршавају све строге процедуре око путних исправа, санитетског прегледа путника и прибављања карата за бесплатну возицу железницом до Рима. Он снабдева наше

путнике и лебом, за све време њихова бављења у Галипољу. Од њега се најбоље може добити практично упутство за даље путовање, али ћемо ипак, на овој месту, и мимо тога учинити неке практичне напомене.

У Галипољу сваки путник треба да се снабде ладним јелима и вином, јер је далак пут до Рима.

Из Галипоља воз полази за Рим у 2 и по сата по подне. Према томе, пут се може продужити за Рим још истог дана, кад се приспе у Галипољ. Даље, треба знати да се воз до Рима мења на два места: у Лечу после путовања од два сата, и у Бариу. При прелазу из воза у воз треба похитати да би се могло заузети место, јер је број путника увек велики.

У Рим се стиже тек су-

традан, око 8 часова изјутра.

По постојећим прописима, свако српско војно лице, које путује за Француску, мора се одмах, чим стигне у Рим, јавити нашем војном делегату, чија се канцеларија налази у Via Dei Mille No 7b, недалеко од жељезничке станице, где ће се уписати у нарочиту књигу. Затим се мора одмах јавити и нашој цивилној делегацији. Прва води рачуна о бављењу наших путника у Риму, и прибавља бесплатне карте за возицу до талијанске границе, до Вентимиља, а друга, у вези са римским цивилним и санитетским властима, води рачуна не само о путним исправама већ и о здравственим приликама путника, који за то добијају нарочите писмене дозволе о бављењу у Риму,

на основу оног строга прегледа путника, који је извршен још у Галипољу, на самој броду.

Док се све то сврши, у Риму се обично проведе три дана, које време, практични путници, могу искористити разгледањем римских знаменитости, које би било штета пропустити. Осим тога, могу се користити још и тиме, што ће јетиније, него игде, врло брзо доћи не само до војне униформе и других потреба, из официрске задруге, већ и до цивилног одећа, које, по новијем наређењу, мора носити сваки официр и чиновник, за све време свога бављења у Француској.

(Наставиће се)

нападу немачку концентрацију. Дата је одмах наредба телефонском целом дужином фронта, и за неколико минута маса авиона, која је бројала стотинама апарата, нашла се пред Амом. За време ноћи они су бацали кишу бомби, и управили митраљеску ватру на немачке трупе, које су биле спремне за наступане.

Утисак ове авиатичке пајезде, која се није десила до сада у историји света, најје одмах био познат, већ су заробљеници испричали његово дејство. Немци су имали огромне губитке. Паника је наступила међу трупама немачким, и две дивизије биле су стављене изван сваке акције.

Наступане Немца било је заустављено, а тек сутради прешли су Сому, али су тада Французи већ стигли и сменили уморене енглеске трупе.

Французи су на тај начин били у стању, да отпочну битку код Ноајона, која се свршила потпуним поразом Немаца.

Лондон. — Последњих дана енглески авиатичари и мали су много успеха. 5 ов. м. су бацили 22.000 кгр. бомби на Турне, Куртре и железничку станицу у Шолну.

Оборено је више од 25 апарата немачких у ваздушним борбама. Сви наши апарати вратили су се.

Париж. — Војни критичари верују да је немачка офанзива врло блиска. Идућа недеља имаће нове развоје у операцијама. Зна се да су нове трупе доведене са других фронта, као и тешка аустриска артиљерија. Немачка штампа назначавала, да ће по потреби офанзива бити продужена до јесени. Француска штампа не верује у срећан свршетак офанзиве по Немачку.

ЕКОНОМСКЕ ТЕШКОТЕ

Цирих. — Изгледа да ће ових дана почети економски преговори између Аустрије и Немачке и за то имају ствћи у Берлину аустријски и мађарски државници. Преговори ће се затим закључити у Бечу.

УЛОГА ЦАРА КАРЛА

Цирих. — Повуде цара Карла за мир имају данас исту вредност као и кад би те понуде учинио баварски или саксонски краљ. Данас је Аустрија вазал Немачке.

НЕКА И ЊЕГА НЕМА

Цирих. — «Словенски Народ» коментаришући остварку министра Словенца Волгара пише: «У време кад се мислило да би се помоћу Вилсона могао добити мир, у Аустрији се сматрало да је потребно да и један Југословен седи у министарству. Оставка на-

шег сународника учи нас и уверава, колико грешне су поједини Југословени, који још верују у помоћ из Беча. Данас и деца виде, да се Немци и Мађари сложили опиру независности Југословенског народа. Молимо Бога да признање да спас наше нације не зависи од министарских фотела у Бечу, дође у одлучном часу по живот нашег народа.»

Дневне Вести

ПРЕКИД СТРУЈЕ

У идућа два дана, 9 и 10 ов. м., између 2 и 4 сата у јутру биће прекид електричне струје у вароши због техничких разлога.

КОНЦЕРТ

Г. Младен Јовановић, уз суделовање г. Јетса и оркестра краљеве гарде, приређује концерт у среду 9 овог месеца, у 5 сати по подне, у дворани «Бела Кула».

ТРИ ГРУПЕ

Рим. — Бисолати, говореник на конгресу италијанских социјалиста између осталог је рекао: «Данас је социјалистички свет подељен на три групе. Једну групу сачињавају немачки социјалисти, који су се у огромној већини солидарисали са својим милитаристичким и феудалним државама и иду упоредо с њима за својејшем светом; друга је група социјалиста Споразума, који дају отпора царинском и страсковитом нападу за спас своје домовине и за цивилизацију, засновану на слободи народа; и на послетку трећа је група лењиниста свих раса, који под изговором да раде за мир, неће да се боре против немачке превласти него шта више раде да јој отворе пут. До сада су ови последњи постигли велики триумф, мир у Брест Литовску, односно предају Русије Немцима. Као тешке последице овога триумфа јесу наше повлачење после Кобарида и садашња ситуација на западном фронту. И бачи због тога осетили смо потребу, да збијемо наше редове и да приправимо свој дух искушења.

Немачком империјалистичком социјализму и лењинистичком социјализму, који га потпомаже, ми морамо на супрот оставити цео наш отпор за част оног социјализма, који носи ореол велике традиције, никад непрекинуте од мучеништва нашег претече Карла Лизакана до вешала Гезара Батисти, до жртвовања Филипа Коридона и до речи на самртној постели изречених од Амилара Ђипризија.»

БЕДА У АУСТРИЈИ

Цирих. — Аустро-немачки листови потврђују да је оскудица у храни велика у Аустрији, и да се чине озбиљни напори да се паже код својих суседа помоћ за коју нема изгледа, да се оствари. Тако «Дајче Тагес Цајтунг» пише: «Аустријски Немци очекују од Немачке све у погледу исхране. Одземљорадничких крајева Чешке нема се ничему надати. — У Немачкој су готови да помогну, и да ублаже садашњу оскудицу, али не треба мислити на сталну везу у формни одређеног уговора.» Јављају такође да је бечка општинска власт, услед оскудице у храни, угутили из Беча у друге вароши 40.000 галицијских избеглица.

ПОНОВНИ САСТАНАК

Лондон. — Дејла Телеграфа дознаје, да између Немачке и њених савезника остају извесна питања, која још нису решена, зато ће се цар Вилем, цар Карло и бугарски краљ састати још једанпут крајем јуна у Берлину, да регулишу питања због којих је избио неспоразум.

ИЗ РУСИЈЕ

Париж. — Радиограм из Науена јавља, да је амбасадор руски из Берлина известио народне комесаре у Москви, да ће Немачка зауставити своје продирање у Русију, како су то Совјети тражили.

Париж. — Стање у Русији је све горе. Становништво добија 50 грама хлеба дневно, нема ни меса ни поврћа, и јако је запелирено. Општински магацини опкољени су гомилама света. У извесним фаб-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Артиљеријска активност у пределу Ангара и јужно од Авре. Французи су у току операција задобили заробљеника.

Западно од Кастела, северо западно од Мери, у пределу Вермерикура француска су одељења продрла до треће линије непријатељских ровова. Направили велике штете и добили заробљеника, од којих једног освидира, и ратног материјала.

Немци су покушали испале у француске линије у пределу Воклерка и у шуми де Шевале, али нису ни где успели.

23 сата. — Никакве акције пешадије. У току дана артиљеријска активност, кад кад жестоке, јужно од Авре и на неким тачкама у пределу Мондидис Ласињи.

СОЛУСКИ ФРОНТ

За последња три дана француске су трупе постигле знатан успех у

рикама као и код Путилова радници одбијају да раде. У неким предграђима престонице, народ није добио четири дана хлеба и десиле су се побуне.

Париж. — Вестима из Русије јавља се, да је већина Уставотворне Скупштине одредила своје гледиште односно интервенције Јапана.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Душан Николаић, каплар 2. 3. бр. VII, извештава суд општ. радњске срез рађевски округ подрински да су живи и здрави: Душан и Драгутин Николић; Берман Цвејић; Димитрија Радоичић; Црнеко Јовановић Милош, Живан и Мијанло Живановић; Радисав Средојевић; Радован Станковић; Драгутин Станисав и Цвијан Костандиновичи; Тома Васић; Педезко Лазић; Павле Марковић; Милинко, Драгољуб и Драгић Несторовић; Владимир Гашић; Ристо Ђирић; Живојин Ристић; Стајимир Станковић; Живко, Марко и Милорад Јокић; Михајило Поповић; Мирко, Саво Јатко и Живан Јовић; Милутин Васић; Тихомир Вуковић; Љубисав и Драгутин А. Николић; Бранко Митровић; Петар Живановић (Петковић); Петар Павловић; Драгољуб Попови; Спасоје Павловић; и Богосав Зељић сви из Радаља.

ФОТОГРАФИЈЕ ИЗ СРБИЈЕ

Моле се именована лица да пошаљу Обавештајном Бироу у Совању своју тачну адресу, позивајући се и на редни број фотографије, како би им се исте могле доставити.

317 Јоксимовић Миливоје и 216 без других података.

348 Калић Милутин од сестре Косе и Милеве.

349 Кнежевић Световид од сестре Јоке, Зоре и Надаце-Београд.

350 Кошти од Загорке, Софча и Даре.

352 Људинковић Живан бр. п. 111 од мајке Јелене и сестре Марије.

353 Љубибратић од тетке Јуле околима Београда.

354 Н. Н. од Љубице, Бошка, Косе и Даринке.

(Наставиће се)

Енглески су авиатичари успешно бомбардовали бугарске стаблимане у пределу Демир Хисара.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Бреко ноћи француске су трупе са успехом извршиле једну операцију источно и северо источно од Локра; постигли су све своје објективе на фронту од 4000 метара. Заробили су преко 400 војника.

Рано јутрос било је локалних борба северно од Албера; неколико наших људи нема.

Један део наших трупа напао је један непријатељски положај источно од Ебитерма и задобио неколико заробљеника и 2 митраљеза.

Данас је била особито активна непријатељска артиљерија са гранатама са гасовима на сектору северно од Бетине.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Бери. — «Франкфуртер Цајтунг» јавља, према новом уговору аустриска војска биће организована према немачком систему.

Бери. — «Фреденблат» јавља да је «Лендер Банка» из Кракова добила дозволу да изведе животне намирнице из Пољске у Галицију и Беч. Али то је само илузија.

«Ми не можемо да рачунамо ни на Румунију — додаје исти лист — с обзиром на жетву која ће бити рђава.»

Рим. — Листови италијански дозвољају да је фон Тирниц образовао једно тајно удружење на флоти немачкој, које има да се бори противу министра морине Канела, да би убрзао акцију немачке флоте.

Париж. — Француска штампа пише, да је офанзива против Италије одлучена на последњој конференцији у немачком главном штабу. «Матенс» каже да је офанзива на прагу, све су припреме довршене.

Бери. — Баварски краљ посетно је баварске пукове на западном фронту и одржио им следећи говор: «Сви ви желите да се што пре вратите својим огњиштима, али је потребно да се тучемо још, да би победили.

Цирих. — Каже се да ће се породица бившег руског цара наставити у Швајцарској.

Рим. — Штаб италијанске морине саопштава: 29 априла у јутро једна наша ескадрила аероплана и хидроплати заједно успешно је бомбардовала сумаренску базу у Котору. Непријатељски аероплани за гоњење директно су се у ваздух не-

Рад наших патрола у пределу брда Монтело. Између Адиде и Астико одбили смо непријатељске извиднице.

Код Капо Силе једна наша јуришна патрола ненадним препадом заузела је један део непријатељских ровова. Непријатељ је претрпео тешке губитке; 31 заробљеник, око сто пушача, 4 митраљеза и ратног материјала остало је у нашим рукама.

Наши и савезнички аероплани били су врло активни. Бачено је 8000 кило бомби на војне објекте у Вал Сугана. Оборено је 7 непријатељских аероплана.

У Албанији. — Између Осума и Деволи наше су трупе, кооперишући са француским, 2 маја у ноћи почеле напредовање у правцу севера. Наша су одељења 5 маја дошла до селотра Киевола-Острови.

постигнувши резултата. Упркос јаке непријатељске артиљеријске ватре сви наши апарати вратили су се неповређени.

Цирих. — Непријатељски листови кажу, да у Немачкој и Аустрији мисле: да ће офанзива против Италије почети чим се побољша време и опадне Пјава. «Минхенер Нахрихтен» пише, да се скором офанзивом треба осветити Диаци због смелости што се усудио послати италијанске трупе у Француску.

Париж. — Немци врше све припреме за једну велику поморску битку.

Лондон. — У парламенту је Асквит дао следећу изјаву: Задовољан сам што су циљеви ратни, које смо ми у почетку поставили примљени од свију влада савезничких и што нису до сада претрпели никакву промену.

Бери. — Најскорији бугарски коминике опет уверава, да на западном фронту нема ни једног бугарског војника.

Лондон. — На последњој министарској седници Скандинавских Земаља, која је држана у Христијанији, одлучено је, да се предузму мере противу сумаренског рата. Образована је и једна комисија у томе циљу. Комисија је држала прву седницу у Копенхагену и донела одлуке, које ће привући пажњу Немаца.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Наше јуришне трупе извршиле су ноћас успешан препад на непријатеља у Цоројском потоку и површетом задатку вратиле су се у своје ровове. На левој обали Црне бомбама смо растерали јачу непријатељску патролу.